

Kam dod dāvanas?

Ernas Taubes stāsts
Lindas Trejas ilustrācijas

Kaķis un zāķis iet pa ceļu. Pretī nāk vīrs ar maisu.

“Skriesim, muksim!” sauc zāķis, kas ir bailīgs.

“Nemuksim vis,” saka kaķis, kas nav bailīgs. “Es gribu redzēt, kas te

notiek.”

“Kas tev maisā?” kaķis prasa vīram.

“Dāvanas,” saka vīrs un apstājas.

“Kam dod dāvanas?”

“Visiem labiem bērniem,” atbild vīrs un smaida.

“Es esmu kaķu bērns,” saka kakis.
“Vai man dod dāvanas?”

“Es esmu zaķu bērns,” nu arī zakis
saka. “Vai mums arī dod dāvanas?”

Vīrs stāv ceļa malā un raisa valā
maisu.

Kakis dabū
jaunus
zābakus un
zilu
blodiņu, no
kā lakt
pienu.

Zakis dabū
siltu cepuri
un cimdus,
un trīs sarkanus burkānus.

“Labi, ka nemukām!” priecājas zakis.
“Kas tas bija par vīru, kas visiem dod
dāvanas?”

Atbildi uz jautājumu stāsta beigās!

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: Kam dod dāvanas?

Autors: Erna Taube

Ilustrators: Linda Treija

Līmenis

LIX: 21

Valodas līmenis: A1

Piemērotais vecums: 3-4. klase

Vārdu saraksts

Pamatā vārdū krājums

apstāties	<i>to stop</i>
bērni	<i>children</i>
bļoda	<i>bowl</i>
burkāns	<i>carrot</i>
ceļš	<i>road</i>
cepure	<i>hat</i>
kakīs	<i>cat</i>
labs/-a	<i>good</i>
piens	<i>milk</i>
priecāties	<i>to be happy</i>
redzēt	<i>to see</i>
sarkans/-a	<i>red</i>
silts/-a	<i>warm</i>
skriet	<i>to run</i>
smaidīt	<i>to smile</i>
vīrs	<i>man</i>
zaķis	<i>rabbit</i>
zābaks	<i>boot</i>
zils	<i>blue</i>

Paplašinātais vārdū krājums

bailīgs/-a	<i>scared</i>
cejmala / ceļa mala	<i>roadside</i>
cimds	<i>glove</i>
dāvana	<i>gift</i>
lakt	<i>to lap up</i>
maiss	<i>bag</i>
mukt	<i>to run away</i>
raisīt vaļā	<i>to untie</i>

Pārrunu jautājumi

1. Kad kakīs un zaķis ir draugi?
2. Kas skrien ātrāk: kakīs vai zaķis?

3. Kādas dāvanas tev patīk saņemt?
4. Kādas dāvanas patiktu kaķim un zaķim?

Nodarbības stundā

1. Skolēni izlasa pasaku. Viens skolēns tēlo kaķi, otrs – zaķi, un trešais – vīru. Citi skolēni klaušās. Pēc tam var mainīties ar lomām.

Uzdevumi / Darba lapas

1. Meklēsim zilbes! - 1. uzdevums
2. Skolēni tekstā pasvītro lietvārdus un darbības vārdus.

Rakstu darbi

1. Piecrindu dzejoļi - vispārējā nodarbība

Runas vingrinājumi

1. Atstāstījumi - vispārējā nodarbība

Dzejolis

1. Tracis

Meklēsim zilbes!

Skolotājam / vecākam: Skolēni no teksta izraksta tabulā vienas, divu un trīs zilbju vārdus.

For the teacher / parent: Using the story, students identify and write one, two and three syllable words in the correct column.

Vai šīnī stāstā ir četrzilbīgi vārdi? _____ Cik? _____

Atstāstījumi

Atstāstījumi var būt vienkārši, pilnīgāki vai izsmeļoši.

Vienkārši atstāstot stāstu, skolēns:

- identificē un atstāsta notikumus stāsta sākumā, vidū un beigās tādā secībā, kādā tie notiek;
- apraksta laiku un telpu, kuru stāsts notiek;
- pastāsta par galvenajiem tēliem;
- identificē problēmu un problēmas atrisinājumu.

Pilnīgāk atstāstot stāstu, skolēns:

- identificē un secībā atstāsta stāsta notikumus un faktus;
- stāsta par laiku, telpu un tēliem;
- veido secinājumus, lai aprakstītu trūkstošo informāciju;
- identificē un atstāsta notikumu cēloņus un to, kā tie ietekmē stāsta norisi.

Izsmeļoši atstāstot stāstu, skolēns:

- identificē un secībā atstāsta stāsta notikumus un faktus;
- veido secinājumus, lai izstāstītu trūkstošo informāciju;
- identificē un atstāsta notikumu cēloņus un to, kā tie ietekmē stāsta norisi;
- apraksta stāsta tēlus un tēlu motivāciju;
- novērtē stāstu.

Piecrindu (“cinquain”) dzejoļi

1. Šajā mājaslapā angļiski ļoti labi paskaidrots, kā rakstāmi piecrindu dzejoļi:
<https://writeshop.com/writing-a-cinquain-poem/>.
2. Piecrindu dzejoļi (angļiski “cinquain poems”) ir dzejoļi, kam rindu beigās nav atskaņas, bet kas ir īpaši sakārtoti ar konkrētu vārdu skaitu katrā rindā.
3. Pirmajā rindā: dzejoļa tēma vienā vārdā (lietvārds);
Otrajā rindā: divi kādeņi (īpašības vārdi), kas spilgti raksturo tēmu;
Trešajā rindā: trīs darbības vārdi, kas nosauc darbību, ko veic lietvārds pirmajā rindā;
Ceturtajā rindā: četru vārdu frāze, kas raksturo kopējo dzejoļa noskaņu;
Piektajā rindā: specifisks termins, kas tuvāk raksturo lietvārdu pirmajā rindā.

PIEMĒRS:

Zivs;
liela, slaida;
peld, ēd, slēpjas;
dzīvo Baltijas jūras ūdeņos;
lasis.

4. Vispirms jāsagatavojas dzejoļa rakstīšanai:
 - a. jāizdomā vārdu pāris, piem.,
putns/papagailis (vai sarkankrūtītis, cielava, lakstīgala utt.)
auglis/ābols (vai banāns, bumbieris, melone utt.)
gadalaiks/pavasarīs (vai ziema, vasara, rudens)
ziema/janvāris (vai pavasarīs/aprīlis, vasara/jūlijs utt.)
Vārdu pāris kļūs par dzejoļa pirmo un pēdējo rindiņu.
Pirmajā rindā: jāraksta vispārinošais vārds.
Piektajā rindā: jāraksta otrs, specifiskais nosaukums.
- Jāizdomā dažādi varianti pārējām rindiņām.
Otrajā rindā: jāizdomā 5-6 īpašības vārdi, kas spilgti un konkrēti raksturo izvēlēto lietvārdu.
Trešajā rindā: jāizdomā 5-6 darbības vārdi, kas nosauc iespējamās, lietvārda veiktās darbības.
Ceturtajā rindā: jāizdomā 2-3 četru vārdu frāzes, kas raksturo kopējo dzejoļa noskaņu, pauž izjūtas.

5. Rakstot dzejoli, jāievēro šādi nosacījumi:
 - a. no idejām jāizvēlas visizteiksmīgākie, trāpīgākie vārdi;
 - b. dzejolim jāsastāv no piecām rindām un tikai 11 vārdiem;
 - c. kad dzejolis pabeigts, tas jāpārraksta tīras papīra lapas vidū.

Jānis Poruks

Tracis

Mazs kaķīts,
Mazs zaķīts
Uz ceļa satikās un brīnojās.
Kurp lēksi, zaķīti?
Uz kāpostiem, kaķīti!
Un tu tā lēnītēm?
Uz pelītēm! —

Kāpostiņš čaukstēja,
Pelīte pīkstēja;
Puisītis klausījās,
Sunītis ausījās.
Suns pakalz zaķīšam,
Puisītis — kaķīšam,
Ak, kas par riešanu,
Kas par skriešanu!

Projekts *Lasīsim dzejīnas*, teksts un iespēja ierakstīt savu dzejoļa lasījumu:

<https://berni.literatura.lv/lasi-skali/1146042>

Bērnu lasīts un izspēlēts dzejolis *Youtube*:

<https://www.youtube.com/watch?v=-HN9JLbzLIE>